

De ziel in het portret

Hij wil 'de ziel pakken' met een foto. En daarin gaat Rob van Bruggen ver. Wat in zijn hoofd zit, moet ook precies zo vastgelegd worden. Alles draait om perfectie. Dus zoekt hij de juiste plek, het beste tijdstip en het perfecte model. „Soms wil ik het onmogelijke.”

Tekst: Nancy Ubert, kunstfoto's: Rob van Bruggen

Eigenlijk is de foto al klaar voordat de Haarlemse kunstenaar en graficus Rob van Bruggen (62) op de knop van zijn camera drukt. „Ik heb het beeld tot op de kleinste details al helemaal bedacht. Alles zit in mijn hoofd. Toch duurt het soms maanden eer de foto is genomen. Wat ik helaas niet kan sturen zijn de weersomstandigheden.” Hij beperkt zich niet tot één thema. Met zijn geësceneerde fotografie belicht hij net zo goed een moderne madonna als een symbolisch vertaald schilderij uit de Victoriaanse schilderkunst. Zijn foto's zijn bijna een stomme film. Een gebaar, een attribuut of een gezichtsuitdrukking laat hij op een speciale manier zien. Daarnaast raakt hij als kunstfotograaf al snel geïnspireerd door water. „Ik werk met modellen, die ik op mijn eigen, filmische

manier portretteer. Zo vertel ik een verhaal met de foto. Water kan daarbij helpen. Maar dat fotograferen in water wordt steeds moeilijker voor me. Vanwege de wind. Voor zo'n sprookjesachtige foto heb je een strak weerspiegelend oppervlak nodig. Ik woon in Haarlem en zoek in mijn omgeving naar mooie locaties. Vorig jaar is het in mijn regio misschien twee avonden windstil geweest. Moet je je eens voorstellen: avond aan avond staan het model en het team klaar om naar de duinen of het bos te gaan en dan moet ik telkens op het laatste moment melden dat de fotoshoot toch niet doorgaat omdat het weer is gaan waaien.” Ook de droogte begint zijn tol te eisen: „Voor de serie 'De reis van de zalm', zijn vijf verschillende locaties afgevalen die ik op het oog had. Omdat die gebieden droog kwamen te staan.”

Als fotograaf koestert hij een voorliefde voor jonge meisjes met lang rood haar. Die scout hij zelf. „Als ik ergens een potentieel model zie lopen dan spreek ik haar aan, geeft ik mijn kaartje en vraag ik haar om samen met haar ouders op internet naar mijn werk te kijken. Ik vind het fijn als moeder meegaat als we foto's gaan maken. Ook omdat het soms best een beetje spannend is. Want het liefst fotografeer ik als het bijna donker is. Ga als tienjarige maar eens in een modderplas staan als het begint te schemeren. En als je dan ook nog een glibberige vis in je armen krijgt gedrukt... Ze moest er wel in één keer staan.”

Natuurlijke uitstraling

Op de vraag waarom hij graag met jonge modellen werkt reageert hij met: „Vanwege hun natuurlijke, onaangestaste uitstraling. Met een volwassen model gaat het al snel op modefotografie lijken. Ik wil vragen oproepen met het beeld dat op zichzelf al een verhaal vertelt. Zo van: 'Wat doet dat meisje in het bos' of 'Hoe is ze bij dat meer gekomen'. Dat werkt gewoon niet met een volwassen vrouw, hoe mooi ze ook is. Hoe jonger, hoe beter dus.” Maar vergelijk hem alsjeblieft niet met David Hamilton die veertig jaar geleden wereldberoemd was dankzij zijn portretten van naakte tienermeisjes in een dromerige, wazige omgeving. „Die man trouwde zelfs met zijn muze. Ik ben heel gelukkig met een vriendin van mijn eigen leeftijd.” Het zijn vaak stille meisjes, die Rob van

Bruggen uitkiest. „Ze reageren verbaasd als ik vraag of ik ze mag fotograferen. En dan blijken ze het een mooie ervaring te vinden. Onlangs kreeg ik nog een berichtje van een eerder model van me. Ze liet me weten dat ze dankzij onze fotoshoots het werk als model leerde kennen, leuk begon te vinden en nu regelmatig gevraagd wordt. Ze is niet de enige. Meer meisjes hebben de weg naar het modellenbureau gevonden. Enkel werken al internationaal. Kennelijk heb ik er toch oog voor.” Voor zijn geësceneerde fotografie is Rob altijd op zoek naar passende kleding- en decorstukken. „Er zijn een paar winkels met mooie tweedehands kleding voor ik regelmatig even ga kijken. Ik sta dan naast vrouwen te zoeken en houd de jurk dan voor mij, om te zien of het een klein maatje is. Nee, ik leg ze dan niks uit. Ik vind het leuk om er geheimzinnig over te doen. Misschien ontdekken ze vanzelf hoe het zit als ze ergens een foto van me tegen komen.”

Opgezetten dieren

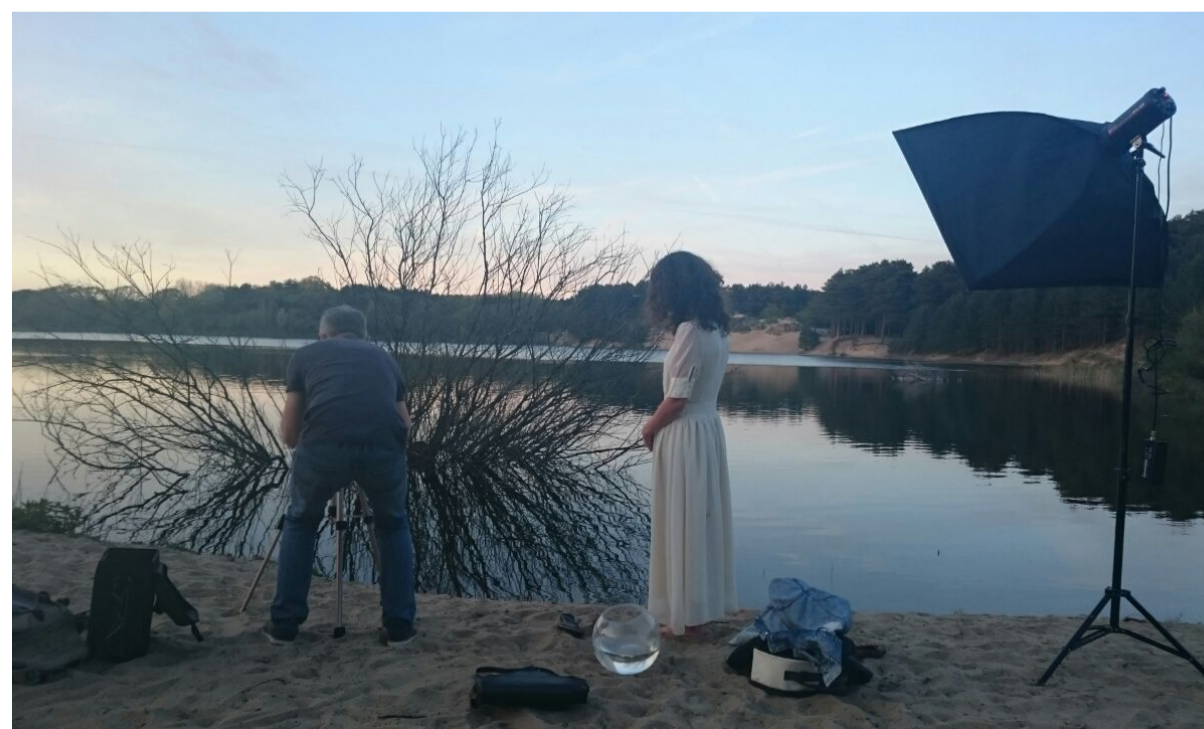
Hij maakt vaak gebruik van opgezette dieren. Deze worden door preparateurs of verzamelaars aan hem uitgeleend. Ook schaft hij zelf preparaties aan die hij in de toekomst wil gaan gebruiken. Beeldbepalend is bijvoorbeeld de kraai die zijn vleugels uitslaat op de foto 'New Golden Dreams'. (Deze foto staat niet op deze pagina's, maar is wel terug te vinden op zijn site www.shadowandhighlights.nl.) „Voor 'De reis van de zalm' reed ik naar de visafslag in IJmuiden om daar een joekel van een vis te kopen. Ik vertelde je al dat ik precies in mijn hoofd heb hoe een foto moet zijn. Dus daar zoek ik dan de spullen bij.”

Elke leek maakt tegenwoordig foto's dus moet Rob zich zien te onderscheiden met zijn werk. „Als ik exposeer blijven mensen lang voor een foto van me staan. Mensen denken al snel dat ik mijn modellen in een fotobewerkingsprogramma als Photoshop uitknip en vervolgens in het water plak. Dat is niet waar. Ze staan allemaal echt in het water. Desnoods op wasmanden of met verstopte zwembandjes om zich drijvende te houden. Maar ik voeg wel eens wat toe in Photoshop. Zoals de goudvis in de kom, die ik apart gefotografeerd heb in een zee-aquarium. Door een accufilter in het water wordt het model opgelicht. En dat maakt het spannend. Niet te makkelijk, want het moet een uitdaging blijven.” www.shadowandhighlights.nl

'Ze staan er echt'

Uit de serie 'Anna en de reis van de zalm'.

'Anna en de reis van de zalm'.

'De reis van de goudvis'.